

On the Reliability of the Old Testament

Kenneth A. Kitchen (KAK) er – udover at være en trofast læser af TEL! – professor emeritus i egyptologi ved University of Liverpool. Han har gennem hele sin lange karriere været interesseret i at bruge sin omfattende viden om den gamle Orient til at belyse den bibelske verden. *On the Reliability of the Old Testament* (OROT) er således på mange måder en opdatering af to tidligere udgivelser med samme profil, nemlig *Ancient Orient and Old Testament Times* (Chicago: InterVarsity Press, 1966) og *The Bible in Its World: The Bible and Archaeology Today* (Downer's Grove, Ill.: InterVarsity Press, 1979).

OROT er på mange måder en polemisk bog, eftersom den konfronterer to påstande i den aktuelle diskussion om de gammeltestamentlige tekster. Påstandene er, at teksterne skulle stamme fra eftereksilsk/tidlig hellenistisk tid, og at de først og fremmest er at betragte som fiktion uden nogen nævneværdig forankring i den gamle Orients historie fra ca 2000-400 f. Kr. KAK afviser på baggrund af en omfattende diskussion af det tilgængelige materiale begge påstande. I stedet hævder han, at mange af de gammeltestamentlige tekster må være skrevet på et langt tidligere tidspunkt, end vi hidtil har troet.

KAK inddeler Gammel Testamente i 7 dele: Urhistorien, patriarkhistorien, opholdet i Egypten og udvandringen, bosættelsen i Kana'an, det forenede kongedømme, det delte kongedømme samt eksil og tilbagekomst. Udgangspunktet for diskussionen er det delte kongedømme (Israel/Juda), fordi det er den periode, der er bedst bevidnet i det komparative materiale. For så vidt angår perioder – f.eks. patriarkhistorien og dommertiden – er KAK afhængig af de mange *indirekte* vidnesbyrd, som han tillægger stor værdi. F.eks. hævder KAK, at man ved at sammenligne udformningen af bibelske traktater og pagter med pagter og traktater fra den gamle Orient, kan datere f.eks. 2.-3. Mosebog, 5. Mosebog og Josuabogen til nøjagtig den periode, de selv hævder at beskrive.

Selvom der er enkelte ting, der kan diskuteres – bl.a. KAKs datering af israelitternes udvandring til det 13. årh. og bogens undertiden polemiske karakter – så har KAK med sit omfattende kendskab til primærkilder i den gamle Orient begået en fremragende bog, som overbevisende argumenterer for de gammeltestamentlige teksters historiske pålidelighed. Målgruppen for OROT er først og fremmest bibelfortolkere, der ikke er uddannede historikere og arkæologer, men som gerne vil vide mere om de bibelske teksters historiske forankring, men kan også læses af den gennemsnitlige kirkegænger med samme interesse. Bogen anbefales derfor på det varmeste og bør være en del af standardbiblioteket hos bibellæsere med hang til historie og arkæologi!

Jens Bruun Kofoed

Titel:

On the Reliability of the Old Testament

Forfatter:

K. A. Kitchen

Udgiver:

Grand Rapids: Eerdmans, 2003.

Pris: Indbundet ca. \$31.50

xxii + 662 sider.

ISBN 0802849601